

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۸/۱۳/۱۲

فردوس

تهران متحد طالبان می شود؟

گزارش‌های زیادی این روزها در مورد رابطه ایران با طالبان در رسانه‌ها نشر می‌شود. در آخرین مورد مقام‌های دولتی در غزنی خبر داده‌اند که جنگ افزارهای ایرانی طالبان را کشف کرده‌اند. پیش از این دولت امریکا اعلام کرده بود که نیروهای نظامی و استخباراتی ایران به طالبان جنگ افزار می‌دهند. وزارت خزانه داری امریکا، یک ماه پیش دو مقام استخباراتی ایران را به عنوان حامیان گروه طالبان تحریم کرد. روشن است که افشاکاری‌های ایالات متحده در مورد رابطه نظامیان و استخباراتی‌های ایرانی با طالبان به سیاست‌های اخیر قصر سفید در مورد تهران رابطه دارد. اداره کنونی امریکا از سیاست‌های اوپاما در مورد تهران فاصله گرفته است. این اداره از توافق هسته‌ای زمان اوپاما با تهران خارج شد و تحریم‌های جدیدی بر ایران وضع کرد. تحلیل مسلط این است که اداره رئیس جمهور ترمپ سیاستی را در قبال ایران در پیش گرفته است که اسرائیل و عربستان می‌خواستند. اداره ترمپ به دلایل سیاسی و اقتصادی، به روابط با اسرائیل و عربستان اهمیت فراوانی قایل است. عربستان و اسرائیل دو کشور شرق‌میانه‌ای هستند که امریکا روی آنان اعتماد دارد. امریکا دیگر به ترکیه و پاکستان که دو قدرت منطقه‌ای متحد و اشنگتن بودند، اعتماد ندارد.

برخی از اعضای تیم امنیتی ترمپ، از جمله جان بولتن مشاور امنیت ملی او به ترکیه، که زمانی متحد نزدیک امریکا در شرق‌میانه و نزدیکی اروپا بودند، حسن نظر ندارند. جان بولتن فکر می‌کند که حزب بر سر اقتدار در ترکیه بسیار ایدئولوژیک است و اهمیتی به روابط با واشنگتن قایل نیست. مشاور امنیت ملی قصر سفید اعتقاد دارد که اردوغان، خودش را در نقش امپراتورهای عثمانی حس می‌کند و آرزو دارد که امریکا کلید شرق میانه را به او بسپارد. جان بولتون قبل از احراز سمت مشاوریت امنیت ملی قصر سفید، باری گفته بود که حتی حکومت اردوغان در انقره برای واشنگتن مثل القاعده و دیگر نیروهای تروریستی یک تهدید است. روابط امریکا با پاکستان هم تعریفی ندارد. امریکایی‌ها دیگر نمی‌توانند دورویی سیاسی پاکستان را کتمان کنند. آنان اعتراف می‌کنند که پاکستان به واشنگتن دروغ گفته و علیه منافع امریکا در افغانستان عمل کرده است. ترمپ چندی پیش افشا کرد که مؤسسات پاکستان از حضور بن لادن در نزدیکی اسلام آباد اطلاع داشت، اما قسداً این موضوع را به اطلاع امریکا نرسانده بود. در این میان تنها متحدی که در شرق میانه برای امریکا باقی مانده است، عربستان است. به همین دلیل شاید، حکومت ترمپ زیاد هوای عربستان را در سیاست خارجی‌اش دارد.

واقعیت دیگر این است که عربستان، مشتری کمپنی‌های نظامی امریکا است. امریکا در زمان ترمپ قرار دادهای کلان فروش جنگ افزارهای هوایی و زمینی را با عربستان امضا کرده است. ترمپ که وعده کرده بود منافع اقتصادی امریکا را در اولویت قرار می‌دهد، با امضای این قراردادها با عربستان، ثابت کرد که زیر قولش نمی‌زند. اوپامای دموکرات که به سوسیال دموکراسی و ارزش‌های تمدن غربی/معاصر در سیاست خارجی، تا جایی اهمیت قایل بود، به دلیل جنگ یمن و تخطی‌های ریاض از کنوانسیون ژنیو در بمباران یمن، امضای قرارداد‌های فروش افزار نظامی به عربستان را معطل قرار داده بود. اما ترمپ گفت برای او منافع اقتصادی امریکا، ایجاد شغل برای امریکایی‌ها و تقویت صنایع این کشور اهمیت دارد، نه چیز دیگر. به همین دلیل قراردادهای فروش جنگ افزار با عربستان امضا شد. حال عربستان هم متحد استراتژیک امریکا در منطقه است و هم شریک بزرگ تجارتي این کشور می‌باشد. روشن است که ترمپ در سیاست خارجی به نظرات این متحد اهمیت قایل می‌شود.

اسرائیل هم برای ترمپ بیش از یک متحد استراتژیک اهمیت دارد. برخی از تمویل‌کننده گان حزب جمهوریخواه امریکا طرفدار اسرائیل هستند. علاوه بر این، یک نحله مذهبی در ایالات متحده وجود دارد که به دلایل اعتقادی سخت طرفدار اسرائیل است و به آقای ترمپ رأی داده‌اند. دونالد ترمپ برای پیروزی در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۲۰ به حمایت تمویل‌کننده گان حزب جمهوری خواه و این نحله مذهبی نیاز دارد. به همین دلیل است که در تصمیم‌هایش در قبال حکومت ایران، مواضع این نیروها را در نظر می‌گیرد. در این هم هیچ

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

تردیدی نیست که ایران خودش را دشمن ایدئولوژیک ایالات متحده می‌داند و این امر سبب می‌شود که امریکایی‌ها بر ایرانی‌ها سخت بگیرند. مجموع این عوامل سبب شده است که فشارهای ایالات متحده بر ایران بیشتر شود و واشنگتن حتا رابطه طالبان را با ایران افشا کند.

روشن است که ایران برای پاسخ گویی به فشارهای ایالات متحده، برخی از فرماندهان طالبان و رهبران این گروه را حمایت می‌کند. شاید تهران فکر می‌کند که طالبان ابزاری است که می‌تواند به کمک آن ایالات متحده را ضربه بزند و به این ترتیب به فشار امریکا پاسخ دهد. برخی از مقام‌های امریکایی بدون هیچ نوع تشریفات اعلام کرده‌اند که تغییر حکومت مذهبی و ایدئولوژیک ایران آرمان شان است و از نیروهایی که برای رسیدن به این هدف تلاش می‌کنند، حمایت خواهند کرد. هدف بزرگتر تحریم‌های جدید امریکا بر ایران، فروپاشی اقتصاد ایران است. شاید برخی از مقام‌های ایالات متحده فکر می‌کنند که با فروپاشی اقتصاد ایران و برآورده نشدن نیازهای اولی معیشتی مردم عام آن کشور، مشروعیت آقای علی خامنه‌ای رهبر ایران و سیاست‌های او صدمه می‌بیند و مردم عام مثل سال ۱۳۵۷ به خیابان‌ها می‌ریزند و خواستار تغییر رژیم می‌شوند. اگر چنین سناریویی تحقق نیابد، باز هم حکومت ایران با تحریم‌های جدیدی که دولت امریکا وضع کرده است، زیر فشار شدید مالی و اقتصادی قرار می‌گیرد. شاید بخشی از مؤسسات امنیتی ایران تصمیم گرفته‌اند که این فشار را با تقویت طالبان در افغانستان پاسخ دهند. ولی سیاست حمایت از طالبان با تعریفی که حکومت ایران از خودش به دست می‌دهد در تضاد است.

ایران، خودش را حامی اقلیت‌های شیعه در تمام کشورهای دنیا معرفی می‌کند. تهران مدعی نفوذ در افغانستان و کشورهای دیگر هم است. اما طالبان نیرویی ضد شیعی است. پژوهش‌های دانشمندان ایرانی که در پایگاه‌های انترنتی نهادهای مذهبی ایران، نشر شده است، به بسیار وضوح رابطه اعتقادی و ایدئولوژیک دیوبندی‌ها و سلفی‌ها را نشان می‌دهد. طالبان دیوبندی‌اند و در زمان حاکمیت شان شیعه‌ها را قتل عام کرده‌اند. هیچ سنخیت ایدئولوژیک بین ایران شیعی و طالبان وجود ندارد. همین‌چندی پیش شاهد حمله طالبان به مناطق شیعه نشین بودیم. حتا حمایت تهران از طالبان آنان را از حمله به مناطق شیعه نشین باز نداشت. با چنین نیرویی می‌خواهد ایران در افغانستان صاحب نفوذ شود؟ طالب نیرویی محبوب و پیش‌رو نیست که همدردی افکار عمومی دنیا را داشته باشد. رابطه ایران و طالبان سوژه تبلیغاتی برای کشورهای مخالف ایران فراهم خواهد کرد. دوام حمایت ایران از طالبان، نفوذ مذهبی ایران بر جامعه شیعه مذهب افغانستان را هم صدمه خواهد زد. کشورهای که از نهاد دولت در افغانستان حمایت کرده‌اند، هیچ ضرری متوجه شان نشده است.

با تشکر از روزنامه هشت صبح